

Sygn. akt V Ka 535/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 lipca 2013r.

Sąd Okręgowy w Lublinie V Wydział Karny - Odwoławczy

w składzie: **Przewodniczący: SSO Marek Siwek**

Sędziowie: SO Beata Garczyńska

SO Artur Makuch (spr.)

Protokolant: st. sekr. sądowy Anna Kura

przy udziale Prokuratora Ewy Stelmach

po rozpoznaniu w dniu 5 lipca 2013r.

sprawy skazanego **M. T.**

w przedmiocie wydania wyroku łącznego

na skutek apelacji wniesionej przez skazanego

od wyroku Sądu Rejonowego Lublin - Wschód w Lublinie z siedzibą w Świdniku

z dnia 26 lutego 2013r. **sygn. akt II K 313/12**

na podstawie art. 439 § 1 pkt 4 k.p.k. uchyla zaskarżony wyrok i sprawę skazanego M. T. przekazuje Sądowi Okręgowemu w Lublinie do ponownego rozpoznania.

V Ka 535/13

UZASADNIENIE

Wyrokiem łącznym z dnia 26 lutego 2013 r. Sąd Rejonowy Lublin – Wschód w Lublinie z siedzibą w Świdniku, po uprzednim ustaleniu, że M. T. skazany został prawomocnymi wyrokami:

I. Sądu Rejonowego w Puławach z dnia 27 października 1995 roku w sprawie II K 881/95 za czyn z art. 203 § 1 d.k.k. popełniony w dniu 11 sierpnia 1995 roku na karę 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności, której wykonanie warunkowo zawieszono na okres 3 (trzech) lat próby oraz grzywnę w kwocie 500 złotych z zamianą w razie jej nieuiszczenia w terminie na zastępczą karę pozbawienia wolności przyjmując jeden dzień tej kary za równoważny grzywnie w kwocie 10 (dziesięciu) złotych, na poczet orzeczonej kary grzywny zaliczono okres rzeczywistego pozbawienia wolności w dniach 11-12 sierpnia 1995 roku, postanowieniem Sądu Rejonowego w Puławach z dnia 7 stycznia 1998 roku zarządziło wykonanie kary pozbawienia wolności;

II. nakazem karnym Sądu Rejonowego w Lubartowie z dnia 31 lipca 1996 roku w sprawie II K 310/96 za czyn z art. 203 § 2 d.k.k. popełniony w dniu 8 maja 1996 roku na karę grzywny w kwocie 800 złotych z zamianą w razie jej nieuiszczenia w terminie na zastępczą karę pozbawienia wolności przyjmując jeden dzień tej kary za równoważny grzywnie w kwocie 10 (dziesięciu) złotych;

III. Sądu Rejonowego w Puławach z dnia 26 listopada 1996 roku w sprawie II K 544/96 za czyn z art. 215 § 1 d.k.k. popełniony w dniu 20 marca 1996 roku na karę 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności, za czyn z art. 208 d.k.k. w zw. z art. 58 d.k.k. popełniony w dniach 20 stycznia 1996 roku, 10 marca 1996 roku i 18 maja 1996 roku na karę 2 (dwóch) lat 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności oraz grzywnę w wysokości 1000 złotych z zamianą w razie jej nieuiszczenia w terminie na zastępczą karę pozbawienia wolności przyjmując jeden dzień tej kary za równoważny grzywnie w kwocie 10 (dziesięć) złotych, przy czym jako karę łączną wymierzono karę 2 (dwóch) lat i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności, na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności zaliczono okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie od dnia 27 stycznia 1996 roku do dnia 29 stycznia 1996 roku, od dnia 18 maja 1996 roku do dnia 20 maja 1996 roku oraz od dnia 20 marca 1996 roku do dnia 21 marca 1996 roku;

IV. Sądu Rejonowego w Słupsku z dnia 16 kwietnia 1998 roku w sprawie II K 101/98 za czyn z art. 203 § 2 d.k.k. popełniony w dniu 24 lipca 1997 roku na karę ograniczenia wolności w wymiarze roku;

V. Sądu Rejonowego w Puławach z dnia 15 czerwca 1999 roku w sprawie II K 172/99 za czyn z art. 158 § 1 k.k. popełniony w dniu 25 czerwca 1996 roku na karę roku pozbawienia wolności, za czyn z art. 278 § 1 k.k. popełniony w dniu 22 lipca 1996 roku na karę 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności, przy czym jako karę łączną wymierzono karę roku i (dwóch) miesięcy pozbawienia wolności na poczet której zaliczono okres rzeczywistego pozbawienia wolności w dniach 25 - 26 czerwca 1996 roku;

VI. wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego w Puławach z dnia 10 maja 2000 roku w sprawie II K 662/99 obejmującym jednostkowe kary pozbawienia wolności orzeczone w sprawach II K 544/96 oraz II K 172/99 Sądu Rejonowego w Puławach, na karę łączną 3 (trzech) lat pozbawienia wolności, na poczet której zaliczono okresy zatrzymania oraz odbywania kar od dnia 27 stycznia 1996 roku do dnia 29 stycznia 1996 roku, od dnia 20 marca 1996 roku do dnia 21 marca 1996 roku, od dnia 18 maja 1996 roku do dnia 20 maja 1996 roku, od dnia 25 czerwca 1996 roku do dnia 26 czerwca 1996 roku, od dnia 24 lipca 1997 roku do dnia 18 marca 1998 roku, od dnia 17 września 1998 roku do dnia 12 marca 2000 roku oraz od dnia 14 marca 2000 roku do dnia 10 maja 2000 roku;

VII. Sądu Rejonowego w Puławach Zamiejscowy Wydział Grodzki w Rykach z dnia 4 listopada 2003 roku w sprawie II K 293/02/R za czyny z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. popełnione w warunkach ciągu przestępstw opisanego w art. 91 § 1 k.k. w dniach 25 lipca 2002 roku, 20 sierpnia 2002 roku, 30 sierpnia 2002 roku na karę roku i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności na poczet, której zaliczono okres rzeczywistego pozbawienia wolności w dniach 25 - 26 lipca 2002 roku oraz 30-31 sierpnia 2002 roku;

VIII. Sądu Rejonowego w Puławach Wydział Zamiejscowy w Rykach z dnia 18 listopada 2003 roku w sprawie VII K 389/02/R za czyn z art. 178 § 1 k.k. popełniony w dniu 26 sierpnia 2002 roku na karę 8 (ośmiu) miesięcy pozbawienia wolności, której wykonanie warunkowo zawieszono na okres 3 (trzech) lat próby, oraz na podstawie art. 71 § 1 k.k. na grzywnę w wysokości 60 (sześćdziesięciu) stawek dziennych po 10 (dziesięć) złotych każda, postanowieniem Sądu Rejonowego w Puławach zarządzono wykonanie kary zastępczej 30 (trzydziestu) dni pozbawienia wolności w zamian za grzywnę w wymiarze 60 (sześćdziesięciu) stawek dziennych po 10 (dziesięć) złotych każda;

IX. Sądu Okręgowego w Lublinie z dnia 19 kwietnia 2004 roku w sprawie IV K 217/03, zmienionego wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 21 września 2004 roku sygn. akt II AKa 221/04 za czyn z art. 280 § 1 k.k. w zb. z art. 275 § 1 k.k. w zb. z art. 289 § 3 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i art. 64 § 1 k.k. popełniony w dniu 6 listopada 2001 roku na karę 3 (trzech) lat i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności i grzywnę w wymiarze 100 (stu) stawek dziennych po 10 (dziesięć) złotych każda, za czyn z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 279 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. popełniony w dniu 6 listopada 2001 roku na karę roku i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności, przy czym jako karę łączną wymierzono karę 4 (czterech) lat pozbawienia wolności na poczet, której zaliczono okres rzeczywistego pozbawienia wolności w dniu 7 listopada 2001 roku oraz do dnia 3 listopada 2003 roku do dnia 15 marca 2004 roku;

X. wyrokiem łącznym Sądu Okręgowego w Lublinie z dnia 1 lipca 2005 roku w sprawie IV K 49/05 obejmującym jednostkowe kary pozbawienia wolności orzeczone w sprawach II K 293/02/R Sądu Rejonowego w Puławach oraz

IV K 217/03 Sądu Okręgowego w Lublinie, jak również grzywny orzeczone w sprawach VII K 389/02/R Sądu Rejonowego w Puławach Wydział Zamiejscowy w Rykach i IV K 217/03 Sądu Okręgowego w Lublinie, na karę łączną pozbawienia wolności w wymiarze 5 (pięciu) lat i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności, na poczet której zaliczono okresy odbywania jednostkowych kar podlegających łączeniu oraz grzywnę w wysokości 130 (stu trzydziestu) stawek dziennych po 10 (dziesięć) złotych każda; przy czym postanowieniem Sądu Okręgowego w Lublinie z dnia 30 stycznia 2007 roku sygn. akt IV K 49/05 na poczet kary łącznej 5 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności zaliczono okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie IV K 217/03, tj. w dniu 7 listopada 2001 roku oraz od dnia 3 listopada 2003 roku do dnia 15 marca 2004 roku;

XI. Sądu Rejonowego w Zamościu z dnia 8 września 2005 roku w sprawie II K 438/05 za czyn z art. 275 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. popełniony w dniu 19 sierpnia 2004 roku na karę 10 (dziesięciu) miesięcy pozbawienia wolności;

XII. Sądu Rejonowego w Chełmie z dnia 22 czerwca 2006 roku w sprawie II K 18/06 za czyn z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. popełniony w dniu 22 września 2004 roku na karę roku i 3 (trzech) miesięcy pozbawienia wolności oraz na grzywnę w wysokości 40 (czterdziestu) stawek dziennych po 15 (piętnaście) złotych każda;

XIII. Sądu Rejonowego w Rykach z dnia 5 września 2006 roku w sprawie II K 1028/05 za czyn z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. popełnionego w dniu 2 maja 2004 roku na karę roku i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności, której wykonanie warunkowo zawieszono na okres 5 (pięciu) lat próby oraz grzywnę w wymiarze 50 (pięćdziesięciu) stawek dziennych po 10 (dziesięć) złotych każda, przy czym postanowieniem Sądu Rejonowego w Rykach z dnia 14 czerwca 2007 roku sygn. akt II K 491/07 zarządzono wykonanie zastępczej kary 25 dni pozbawienia wolności w zamian za grzywnę w wysokości 50 (pięćdziesięciu) stawek dziennych po 10 (dziesięć) złotych każda;

XIV. wyrokiem łącznym Sądu Okręgowego w Lublinie z dnia 10 kwietnia 2007 roku w sprawie IV K 17/07 obejmującym jednostkowe kary grzywny orzeczone w sprawach II K 310/96 Sądu Rejonowego w Lubartowie oraz II K 544/96 Sądu Rejonowego w Puławach, na karę łączną grzywny w wymiarze 180 (stu osiemdziesięciu) stawek dziennych po 10 (dziesięć) złotych każda;

XV. wyrokiem łącznym Sądu Okręgowego w Lublinie z dnia 8 stycznia 2008 roku w sprawie IV K 392/07 zmienionym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 27 maja 2008 roku w sprawie II AKa 85/08 obejmującym jednostkowe kary grzywny wymierzone wyrokami Sądu Rejonowego w Chełmie z dnia 22 czerwca 2006 roku w sprawie II K 18/06 oraz Sądu Rejonowego w Rykach z dnia 5 września 2006 roku w sprawie II K 1028/05, na karę łączną grzywny w wymiarze 70 (siedemdziesięciu) stawek dziennych po 10 (dziesięć) złotych każda;

XVI. wyrokiem łącznym Sądu Okręgowego w Lublinie z dnia 3 lipca 2008 r. w sprawie IV K 216/08 obejmującym jednostkowe kary pozbawienia wolności wymierzone wyrokami Sądu Rejonowego w Zamościu z dnia 8 września 2005 r. w sprawie II K 438/05 i wyrokiem Sądu Rejonowego w Chełmie z dnia 22 czerwca 2006 r. w sprawie II K 18/06 na karę łączną roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności;

XVII. Sądu Rejonowego w Zwoleniu z dnia 25 maja 2010 roku w sprawie II K 194/10 za czyn z art. 242 § 2 k.k. popełniony w okresie od 6 października 2009 roku do 7 października 2009 roku na karę 3 (trzech) miesięcy pozbawienia wolności;

XVIII. Sądu Rejonowego w Garwolinie z dnia 10 czerwca 2010 roku w sprawie II K 157/10 za czyn z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. popełniony w dniu 2 listopada 2009 roku na karę 5 (pięciu) miesięcy pozbawienia wolności;

XIX. Sądu Rejonowego w Grójcu z dnia 26 lipca 2010 roku w sprawie VI K 298/10 za czyn z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. popełniony 18 stycznia 2010 roku na karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności;

XX. Sądu Rejonowego w Rykach z dnia 13 września 2010 roku w sprawie II K 339/10 za czyn z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. popełniony w dniu 12 listopada 2009r. na karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności;

XXI. Sądu Rejonowego Lublin - Wschód w Lublinie z siedzibą w Świdniku z dnia 5 lipca 2011 roku w sprawie II K 154/11 za czyn z 278 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. popełniony w dniu 8 stycznia 2010 roku na karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności.

i na zasadzie art. 569 § 1 k.p.k. oraz art. 85 k.k., art. 86 § 1 k.k. połączył kary pozbawienia wolności orzeczone wobec M. T. w wyrokach Sądu Rejonowego w Zwoleniu z dnia 25 maja 2010 roku w sprawie II K 194/10, Sądu Rejonowego w Garwolinie z dnia 10 czerwca 2010 roku w sprawie II K 157/10, Sądu Rejonowego w Grójcu z dnia 26 lipca 2010 roku w sprawie VI 298/10, Sądu Rejonowego w Rykach z dnia 13 września 2010 roku w sprawie II K 339/10 oraz Sądu Rejonowego Lublin-Wschód w Lublinie z siedzibą w Świdniku z dnia 5 lipca 2011 roku w sprawie II K 154/11 i wymierzył skazanemu karę łączną 3 (trzech) laty pozbawienia wolności;

kierując się art. 572 k.p.k. umorzył postępowanie w pozostałym zakresie;

na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. zwolnił M. T. od ponoszenia wydatków związanych niniejszym postępowaniem, które przejął na rachunek Skarbu Państwa.

Powyższy wyrok, w zakresie rozstrzygnięcia o wysokości orzeczonej kary pozbawienia wolności, zaskarżył osobiście skazany M. T., który w niezwykle lakonicznej apelacji, nie precyzując zarzutów oraz wniosków odwoławczych podniósł, że Sąd Rejonowy orzekł względem niego zbyt wysoką karę, zważywszy na charakter popełnionych przestępstw, ich niską szkodliwość społeczną oraz poddanie się karze.

Sąd Okręgowy zważył co następuje :

Merytoryczne odniesienie się do niewątpliwie niezwykle lakonicznej apelacji skazanego M. T. nie jest w chwili obecnej konieczne. Przeprowadzona w niniejszej sprawie kontrola instancyjna doprowadziła bowiem do stwierdzenia, iż procedujący w niniejszej sprawie Sąd Rejonowy dopuścił się uchybienia, mającego charakter bezwzględnej przesłanki odwoławczej określonej w art. 439 § 1 pkt 4 k.p.k., a zatem takiego, którego zaistnienie prowadzi do konieczności uchylenia zaskarżonego wyroku w całości, bez potrzeby, a nawet prawa badania czy miało ono lub choćby tylko mogło mieć jakikolwiek realny wpływ na treść zapadłego rozstrzygnięcia. Jednocześnie Sąd Odwoławczy uznał, iż konsekwencją orzeczenia o charakterze kasatoryjnym, w realiach niniejszej sprawy, jest konieczność przekazania jej Sądowi Okręgowemu, jako właściwemu w I instancji do merytorycznego rozpoznania.

Formułując powyższe stanowisko w pierwszej kolejności przypomnieć należy, iż analiza zgromadzonych w sprawie dowodów prowadzi do wniosku, iż M. T. jest osobą wielokrotnie już karaną. Zdecydowana większość popełnianych przez niego czynów przestępnych była przedmiotem postępowań toczących się przed Sądami Rejonowymi. Jednakże w sprawie IV K 217/03 wyrok skazujący, za dwa odrębne przestępstwa, zapadł wobec M. T. przed Sądem Okręgowym w Lublinie. Dodać przy tym należy, jako że nie jest to obojętne dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy, iż Sąd ten wydał w stosunku do skazanego także cztery wyroki łączne (w sprawach IV K 49/05, IV K 17/07, IV K 392/07 i IV K 216/08), przy czym warto w tym miejscu również zaznaczyć, iż nawet ich bardzo pobieżna analiza jednoznacznie dowodzi, że orzekając w tym przedmiocie organ ten rażąco naruszył elementarne reguły procesowe, bądź to nie uwzględniając wszystkich wyroków jednostkowych (np. w sprawie IV K 49/05), bądź też nie tylko czyniąc przedmiotem odrębnych postępowań praktycznie te same wyroki skazujące (np. w sprawach IV K 392/07 i IV K 216/08), lecz co więcej, w jednym z nich łącząc jedynie kary grzywny, w drugim zaś kary pozbawienia wolności, pomimo że jedne i drugie orzeczone zostały za przestępstwa wchodzące w skład tego samego realnego zbiegu.

Jednocześnie lektura komparacji zaskarżonego wyroku nie pozostawia wątpliwości, iż procedujący w niniejszej sprawie Sąd meriti, po uprzednim ustaleniu, że wobec M. T. zapadło dotychczas łącznie 21 wyroków, wszystkie te orzeczenia uczynił przedmiotem swego postępowania w niniejszej sprawie. Poddał je zatem merytorycznej ocenie, w wyniku której doszedł do przekonania, że połączeniu podlegają jedynie kary pozbawienia wolności, orzeczone wobec

skazanego przez Sądy Rejonowe wyrokami opisanymi w pkt XVII – XXI. Natomiast w odniesieniu do pozostałych orzeczeń, Sąd meriti umorzył postępowanie w oparciu o przepis art. 572 k.p.k., a zatem wobec nie stwierdzenia warunków do wydania wyroku łącznego. Tej treści rozstrzygnięcie nie pozostawia zatem żadnych wątpliwości, iż Sąd ten ferując zaskarżony wyrok łączny badał istnienie przesłanek materialnych do połączenia kar jednostkowych orzeczonych we wszystkich wyrokach wymienionych w jego części wstępnej. Tego zaś, z oczywistych wręcz względów, nie miał prawa czynić. Rzecz bowiem w tym, że wśród tych wyroków znalazł się również wyrok wydany przez Sąd Okręgowy w Lublinie w sprawie IV K 217/03. Zgodnie zaś z treścią art. 569 § 2 k.p.k. jeżeli w pierwszej instancji orzekały sądy różnego rzędu, wyrok łączny wydaje sąd wyższego rzędu. Skoro zatem Sąd I instancji przedmiotem swego badania w sposób jednoznaczny i nie budzący jakichkolwiek wątpliwości uczynił również ten wyrok, a następnie – poprzez rozstrzygnięcie oparte na treści art. 572 k.p.k. – wypowiedział się co do braku podstaw materialnych do objęcia orzekaną karą łączną również kar jednostkowych orzeczonych tymże wyrokiem, to w sposób ewidentny naruszył zasadę wyrażoną w art. 569 § 2 k.p.k., a w konsekwencji dopuścił się uchybienia określonego w art. 439 § 1 pkt 4 k.p.k., co musi prowadzić do dyskwalifikacji zapadłego wyroku w całości.

Zdecydowanie podkreślić przy tym należy, iż żadnego znaczenia nie ma tu fakt, że kary jednostkowe orzeczone w sprawie IV K 217/03 objęte już zostały wyrokiem łącznym (w sprawie IV K 49/05) i w chwili obecnej rzeczywiście brak jest podstaw do łączenia ich na nowo z jakimikolwiek innymi karami wymierzonymi M. T.. Podkreślić bowiem trzeba, że nie może ulegać żadnej wątpliwości, iż stosownie do treści art. 569 § 2 k.p.k. Sąd Okręgowy jest wyłącznie właściwy nie tylko do dokonania takiego połączenia, lecz również do stwierdzenia braku przesłanek ku temu i w konsekwencji umorzenia postępowania w oparciu o przepis art. 572 k.p.k. Oczywistym jest przecież, że ostateczny wniosek co do tego, czy wyrok sądu wyższego rzędu spełnia wszelkie warunki do objęcia go wyrokiem łącznym z wyrokami sądów niższego rzędu, poprzedzony być musi merytoryczną oceną tych warunków, dokonywaną po prawnej analizie wszystkich wyroków objętych postępowaniem o wydanie wyroku łącznego. Zupełnie jasne jest natomiast, że oceny takiej może dokonać tylko sąd wyższego rzędu, skoro analiza ta dotyczy także jego wyroku. Na fakt ten wielokrotnie zwracano też uwagę w orzecznictwie. Tytułem przykładu odwołać się można w tym miejscu do poglądu zaprezentowanego w wyroku z dnia 30 listopada 2010 r. (III KK 225/10, Lex nr 653510), gdzie Sąd Najwyższy wyraźnie stwierdził, że już komparycja wyroku łącznego (jego część wstępna) opisująca wyroki badane w postępowaniu o wydanie wyroku łącznego wraz z rozstrzygnięciem o tym, czy kary orzeczone wyrokiem sądu wyższego rzędu spełniają bądź nie spełniają materialnych przesłanek orzeczenia kary łącznej, przesądza o właściwości rzeczowej sądu w tych sprawach. Analogiczne stanowisko Sąd Najwyższy zaprezentował również w wyrokach z dnia 17 marca 2010 r. (IV KK 271/09, OSNKW 2010/7/64) oraz z dnia 15 lutego 2011 r. (IV KK 16/11, Lex nr 741084) w pierwszym z nich wyjaśniając, że dla określenia właściwości sądu do wydania wyroku łącznego miarodajne jest nie to, które z kar orzeczonych poszczególnymi wyrokami podlegają połączeniu, lecz to, wyroki których sądów badane są przez sąd przez pryzmat spełnienia warunków określonych w art. 85 i n. k.k., w drugim zaś wskazując, iż Sąd Najwyższy w niniejszym składzie podtrzymuje wcześniej wyrażony pogląd, że dla określenia właściwości sądu do wydania wyroku łącznego miarodajnie jest nie to, które z kar orzeczonych poszczególnymi wyrokami podlegają połączeniu, lecz to, wyroki których sądów badane są przez sąd przez pryzmat spełnienia warunków określonych w art. 85 k.k. i n.k.k. (wyrok SN z dnia 17 marca 2010 r., IV KK 271/09 - OSNKW 2010, z. 7, poz. 64). Doszło więc w zaskarżonym wyroku do zaaprobowania przez Sąd Okręgowy w C. uchybienia stanowiącego, tzw. bezwzględnej przyczynę odwoławczą, określoną w art. 439 § 1 pkt 4 k.p.k. - sąd niższego rzędu orzekł w sprawie należącej do właściwości sądu wyższego rzędu. Można zatem powiedzieć, że stanowisko Sądu Najwyższego w omawianym tu zakresie jest już ugruntowane, a przy uwzględnieniu jednoznacznego brzmienia art. 569 § 2 k.p.k. nie nasuwa też jakichkolwiek racjonalnych wątpliwości. Wprawdzie nie sposób nie dostrzec, iż w judykaturze pojawiały się również rzecz jasna zapatrywania odmienne (np. postanowienie SN z dnia 3 lutego 2010 r., Lex nr 577230), łączące problem właściwości Sądu z istnieniem materialnych przesłanek do orzeczenia kary łącznej, jednakże w przekonaniu Sądu Okręgowego, jako pozostające w oczywistej sprzeczności z treścią art. 569 § 2 k.p.k., absolutnie nie zasługują one na podzielenie.

Jednocześnie zdecydowanie zaakcentować wypada, iż przedstawione powyżej uwagi w żadnym razie nie powinny zostać odczytane jako wyraz stanowiska Sądu II instancji, które można by sprowadzić do stwierdzenia, że w każdym przypadku, w którym dana osoba była już w przeszłości skazywana wyrokiem Sądu Okręgowego ten właśnie Sąd jest

wyłącznie właściwy do wydania wyroku łącznego. Istotne jest bowiem również to, jakie wyroki Sąd I instancji czyni przedmiotem swego badania na co wpływ może mieć np. stwierdzenie, że ponownemu procedowaniu co do wyroku Sądu wyższego rzędu w sposób oczywisty stoi na przeszkodzie ujemna przesłanka procesowa określona w art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. w postaci powagi rzeczy osądzonej. Nie można wykluczyć również sytuacji, w której Sąd Okręgowy, jeszcze w ramach przygotowania do rozprawy głównej stwierdzi, że czyny w przedmiocie których orzekał nie pozostają w zbiegu realnym z innymi przestępstwami danego sprawcy, a w związku z tym skieruje sprawę na posiedzenie i w zakresie dotyczącym swego wyroku postępowanie, w oparciu o przepis art. 572 k.p.k., umorzy. Wówczas to, właściwym do wydania wyroku łącznego, staje się bez wątpienia Sąd Rejonowy (tak np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 grudnia 2006 r., I KZP 32/06, OSNKW 2007/1/3; postanowienie SA w Krakowie z dnia 20 kwietnia 2006 r., II AKz 106/06, KZS 2006/4/44). Odwołanie się do tych poglądów w okolicznościach niniejszej sprawy ma przy tym o tyle znaczenie, że jak wskazuje analiza akt niniejszej sprawy Sąd Okręgowy już dwukrotnie wypowiedział się w kwestii swej właściwości do wydania wyroku łącznego wobec M. T.. Istotne jest przy tym przede wszystkim drugie z tych postanowień, zapadłe w dniu 28 czerwca 2011 r. (k. 71-73), nie ograniczające się wyłącznie, tak jak pierwsze z nich (k. 46-47), do stwierdzenia swej niewłaściwości, lecz jednocześnie umarzające postępowanie „w przedmiocie wydania wyroku łącznego obejmującego wyrok Sądu Okręgowego w Lublinie z dnia 19 kwietnia 2004 r. w sprawie IV K 217/03”.

Rzecz jednak w tym, że w realiach niniejszej sprawy wydanie przez Sąd Okręgowy wymienionego powyżej orzeczenia pozostaje bez znaczenia dla wyrażonego w wyroku stanowiska Sądu Odwoławczego. Przede wszystkim nie zmienia ono bowiem w żadnej mierze oczywistego faktu, że Sąd meriti ferując zaskarżony wyrok łączny przedmiotem swego badania, w kontekście przesłanek wynikających z art. 85 k.k. i n., uczynił również wyrok Sądu Okręgowego w sprawie IV K 217/03 oraz zajął merytoryczne stanowisko (poprzez rozstrzygnięcie oparte na przepisie art. 572 k.p.k.), sprowadzające się do stwierdzenia, że brak jest materialnych warunków do połączenia kar orzeczonych wobec M. T. w tej sprawie oraz kar orzeczonych innymi wyrokami. Można więc powiedzieć, że takim postępowaniem Sąd Rejonowy nie tylko naruszył regułę wyrażoną w art. 569 § 2 k.p.k., lecz również zupełnie nie dostrzegł, że postępowanie w przedmiocie objęcia wyrokiem łącznym kar orzeczonych w sprawie IV K 217/03 zostało już prawomocnie zakończone. Uwzględniając wszystkie przedstawione powyżej uwagi można zatem powiedzieć, że gdyby Sąd meriti przedmiotem swego postępowania nie uczynił wskazanego powyżej wyroku, a ograniczył się wyłącznie do tych opisanych w pkt XVII-XXI, mając przy tym na względzie, że dotyczą one czynów popełnionych w latach 2009 – 2010, a zatem bez wątpienia po wydaniu przez Sąd Okręgowy ostatniego wyroku łącznego opisanego w pkt XVI, z kolei zaś wyroki z pkt I – XV były już przedmiotem innych postępowań o wydanie wyroku łącznego, niewątpliwie uniknąłby uchybień formalnych, prowadzących do dyskwalifikacji zaskarżonego rozstrzygnięcia.

Wyrażenie powyższego zapatrywania nie oznacza jednak w realiach niniejszej sprawy, że zasadniczy błąd Sądu I instancji ograniczał się do wskazania, w komparycji swego orzeczenia, wyroku wydanego w sprawie IV K 217/03 oraz przytoczenia błędnej podstawy umorzenia, tj. art. 572 k.p.k. zamiast art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. Gdyby bowiem tak było i do tego jedynie sprowadzały się w istocie zaistniałe uchybienia nie zachodziłyby przesłanki do przekazania niniejszej sprawy, po uchyleniu zaskarżonego wyroku, do rozpoznania w I instancji Sądowi Okręgowemu. Można byłoby zaś nawet rozważać czy stosownych zmian, mających głównie charakter porządkujący, nie mógłby dokonać samodzielnie Sąd Odwoławczy. Rzecz jednak w tym, iż tak Sądowi meriti, jak i Sądowi Okręgowemu ferującemu postanowienie z dnia 28 czerwca 2011 r. wyraźnie umknął z pola widzenia pewien istotny fakt. Otóż, jak wynika z informacji znajdującej się na k. 195 w dniu 4 lutego 2011 r. doszło do zarządzenia wykonania kary orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w Rykach w sprawie II K 1028/05 (pkt XIII). Czyn objęty tym wyrokiem pozostaje zaś w zbiegu realnym z czynami będącymi przedmiotem rozstrzygnięć w sprawach II K 438/05 Sądu Rejonowego w Zamościu (pkt XI) i II K 18/06 Sądu Rejonowego w Chełmie (pkt XII), w których to orzeczono wobec M. T. bezwzględne kary pozbawienia wolności, objęte następnie wyrokiem łącznym Sądu Okręgowego w Lublinie w sprawie IV K 216/08 (pkt XVI). W tej sytuacji niewątpliwym jest, że w odniesieniu do wymienionych tu trzech wyroków jednostkowych zaistniała potrzeba wydania nowego wyroku łącznego. W sposób oczywisty nie miał więc racji Sąd I instancji, prezentując w tym zakresie stanowisko odmienne, a zatem uznając, że połączeniu podlegają jedynie kary orzeczone w wyrokach z pkt XVII – XXI i umarzając postępowanie na podstawie art. 572 k.p.k. w pozostałym zakresie. Jednocześnie zwrócić tu jednak trzeba uwagę, iż połączenie przez ten Sąd kar pozbawienia wolności orzeczonych w

sprawach z pkt XI, XII i XIII doprowadziłyby do sytuacji, w której na skutek wydania wyroku łącznego przez Sąd Rejonowy moc utraciłby wyrok łączny Sądu Okręgowego wydany w sprawie IV K 216/08 (a warto byłoby rozważyć czy również nie ten wydany w sprawie IV K 392/08, jako że dotyczy on tego samego zbiegu przestępstw), przy czym w obydwu tych sprawach Sąd Okręgowy procedował również w przedmiocie połączenia kar orzeczonych w sprawie IV K 217/03. W tych więc warunkach uznać trzeba, iż o ile bez wątpienia trafne było postanowienie z dnia 28 czerwca 2011 r. w przedmiocie częściowego umorzenia postępowania, o tyle już stwierdzenie swej niewłaściwości, wobec wskazanych powyżej okoliczności, związanych z koniecznością nowego ukształtowania kary łącznej orzeczonej uprzednio przez Sąd Okręgowy, jawi się jako zupełnie bezzasadne. Zdaniem Sądu Odwoławczego uznać bowiem trzeba, że w zaistniałej sytuacji właściwym do wydania w tej sprawie wyroku łącznego, który – co nie ulega wątpliwości, co do zasady, winien uwzględniać wszystkie dotychczasowe wyroki skazujące – był właśnie Sąd Okręgowy.

Omówione powyżej uchybienia prowadzą zatem do konieczności uchylenia zaskarżonego wyroku w całości i przekazania tej sprawy Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania w I instancji. Ich stwierdzenie jest zatem w zupełności wystarczające do rozstrzygnięcia tej sprawy w postępowaniu odwoławczym. Do nich więc, w oparciu o przepis art. 436 k.p.k., ograniczy swe uwagi Sąd Okręgowy.

Przy ponownym rozpoznaniu tej sprawy Sąd I instancji winien zatem powtórzyć postępowanie w całości, eliminując zaistniałe dotychczas błędy i uchybienia. W jego ramach prawidłowo ustalić zaś należy iloma rzeczywiście wyrokami i na jakie kary skazany został M. T., jako że okoliczności te, przed kolejnym terminem rozprawy, mogą niewątpliwie ulec zmianie. Wymaga to więc uzyskania aktualnych danych o karalności skazanego. Ferując wyrok szczegółowo rozważyć należy wszystkie okoliczności mające znaczenie dla wymiaru oraz postaci orzekanej wobec M. T. kary łącznej, jednocześnie mając na uwadze ograniczenia wynikające z treści art. 443 k.p.k. W przypadku konieczności sporządzenia na piśmie uzasadnienia wydanego orzeczenia Sąd I instancji zadba o to, by należycie spełniało ono wymogi formalne stawiane temu dokumentowi przez przepisy prawa procesowego.

Mając na względzie wszystkie przedstawione powyżej okoliczności Sąd Odwoławczy orzekł jak w wyroku.

B. Garczyńska	M. Siwek	A. Makuch
---------------	----------	-----------